

ข้าวพันธุ์กำหอม มช.
(Kumhom Morchor)

วันที่รับรองพันธุ์: 2556

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

“ทำการคัดเลือกสายพันธุ์บริสุทธิ์ โดยเน้นที่ความหอม” สาขาวิชาพืชไร่ ภาควิชาพืชศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เก็บรวบรวมเชื้อพันธุ์ข้าวต่าง ๆ ในภาคเหนือไว้เป็นจำนวนมาก เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยเก็บรวบรวมพันธุ์ข้าวในประเทศไทย รวมทั้งพันธุ์ข้าวที่มีในธนาคารพันธุ์กรรมข้าวดังกล่าวด้วยรวมแล้วปริมาณ 101 พันธุ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ธาตุเหล็กในเมล็ดข้าวไทย พบว่ามีพันธุ์ข้าวเหนียวดำพันธุ์หนึ่งซึ่งเป็นพันธุ์กรรมข้าวที่ได้จากธนาคารพันธุ์กรรมของสาขาวิชาพืชไร่ มีปริมาณธาตุเหล็กสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวพันธุ์อื่น ๆ ทั้งหมด หลังจากนั้นในปี 2544 จึงได้นำพันธุ์ข้าวดังกล่าวมาปลูกเพื่อศึกษาในเบื้องต้น พบว่ามีความหลากหลายเกิดขึ้นในข้าวพันธุ์ดังกล่าว เนื่องจากลักษณะของสีเปลือกเมล็ดที่ไม่แตกต่างกัน แต่ต้นที่งอกและเจริญเติบโตกลับมีสีต้นแตกต่างกันกล่าวคือบางต้นมีลำต้นสีเขียวเข้ม อ่อน และบางต้นมีสีม่วงแตกต่างกัน บางต้นมีกลิ่นหอมของต้นและเมล็ดในขณะที่บางต้นไม่มี ดังนั้นจึงวางแผนโครงการปรับปรุงพันธุ์เพื่อคัดแยกลักษณะที่สนใจจากประชากรดังกล่าว โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบ Pure Line Selection ในปี พ.ศ. 2545 ได้แยกปลูกขยายพันธุ์จากต้นที่คัดเลือก ปลูกแบบต้นต่อแถว ในปี พ.ศ. 2546 ปลูกคัดเลือก โดยใช้ลักษณะของความหอมเป็นปัจจัยในการกำหนด ซึ่งสามารถคัดแยกออกได้เป็น 2 ประชากร นำไปปลูกขยายพันธุ์ในปี พ.ศ. 2547 ในปี พ.ศ. 2548 คัดเลือกเหลือ 1 ประชากร คัดต้นปน (off type) เช่น ความสูง วันออกดอก ขนาดความกว้างและความยาวของเมล็ด จนได้ประชากรที่มีความสม่ำเสมอ (uniform) ใช้ชื่อเรียกพันธุ์ว่า “กำหอม มช.”

คุณสมบัติพิเศษ

ธาตุเหล็กและสังกะสีในเมล็ดสูง

งานวิจัยรองรับการนำไปใช้ประโยชน์

1. [Yamuangmorn, S.](#) ; [Sreethong, T.](#) ; [Saenchai, C.](#) ; [Rerkasem, B.](#) ; [Prom-U-Thai, C.](#) Effects of roasting conditions on anthocyanin, total phenolic content, and antioxidant capacity in pigmented and non-pigmented rice varieties. (ข้าวกล้อง)

